

Петюр Надія
Національний університет харчових технологій
м. Київ

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

В тезах досліджено проблемні аспекти виробничих запасів на підприємствах хлібопекарської галузі. Під час планування та проведення процедур аудиту і звітності аудитор оцінює ризик існування суттєвих перекручень у фінансовій звітності підприємства.

Матеріальні витрати на підприємствах хлібопекарської промисловості складають до 60% собівартості продукції. Від достовірності та об'єктивності відображення в бухгалтерському обліку операцій з виробничими запасами залежить правильність розрахунку таких основних показників, як залишки оборотних засобів, тривалість обороту, собівартість, коефіцієнт оборотності, рентабельність, прибуток.

Актуальність досліджуваної проблеми полягає в вирішенні означених завдань та необхідності проведення подальших досліджень з метою визначення проблемних аспектів аудиту виробничих запасів на підприємствах хлібопекарської галузі.

При аудиті виробничих запасів аудитору необхідно використовувати в якості джерел інформації безліч документів. До них відносяться: нормативно-правова база, внутрішні нормативні документи, договори з матеріально-відповідальними особами та контрагентами, первинні документи, облікові реєстри, оперативна, статистична та фінансова звітність. Зрозуміло, що аудитор не в змозі перевірити суцільним методом всі документи. Для цього він складає репрезентативну вибірку і проводить вибірково перевірку [1, с.365].

Проводити суцільну перевірку виробничих запасів недоцільно, оскільки це вимагає матеріальних і трудових витрат. Тому важливим завданням аудитора є оцінка системи внутрішнього контролю. В залежності від отриманих результатів аудитор вирішує, розширювати або звужувати коло дослідження. Буде проблематично, якщо після тестування системи внутрішнього контролю, з'ясується, що система обліку і система внутрішнього контролю неефективна. У такому разі аудитору доведеться проводити суцільну перевірку, що займе багато часу.

Під час аудиту аудитор повинен перевірити правильність і повноту оприбуткування запасів. Для цього він повинен зіставити дані документів від постачальників з даними прибуткових документів і договорами. Наступним етапом є звірка записів в первинних документах про надходження цінностей і облікових реєстрів. Також йому необхідно

перевірити правильність кореспонденції рахунків з оприбуткування запасів - чи немає випадків, коли товарно-матеріальні цінності, які надійшли, не оприбуткували, а їх віднесли на інші рахунки.

Особливу увагу аудитор повинен приділити тому, чи дотримуються положення наказу про облікову політику. Необхідно, наприклад, перевірити чи використовується саме той метод оцінки вибуття запасів, який вказаний в наказі про облікову політику. Також, аудитору необхідно самостійно перевірити правильність розрахунків оцінки при вибутті запасів [2, с.193-200].

Проблемним аспектом при аудиті запасів є правильність визначення первісної вартості. Таки складно аудитору простежити весь ланцюжок витрат, понесених підприємством при закупівлі виробничих запасів. Можливо, щоб не списувати деякі витрати в витрати звітного періоду, зменшуючи таким чином прибуток, підприємство буде навмисно включати їх до первісної вартості.

У тому випадку, якщо запаси внесені в статутний капітал засновниками, то вони оцінюються за справедливою вартістю. Аудитору необхідно перевірити, наскільки об'єктивна обрана і узгоджена учасниками ця справедлива вартість.

Важливим питанням, що потребує особливої уваги, є транспортно-заготівельні витрати. Аудитор повинен перевірити, чи правильно розрахований середній відсоток і чи правильно списані транспортно-заготівельні витрати в кінці звітного періоду. Як уже згадувалося, одним з прогалин в П(С)БО 9 є те, що не сказано, як підприємство повинно узагальнювати і списувати витрати на придбання запасів і доведення їх до стану, придатного для експлуатації в запланованих цілях.

Аудитор повинен зіставити й порівняти дані документів на списання запасів та відповідні реєстри синтетичного обліку. Особливу увагу необхідно приділити списанню запасів на реалізацію, а також на операції, пов'язані з видачею запасів за рахунок заробітної плати. Часто зустрічаються помилки, які пов'язані з невідображення в обліку виручки від реалізації [3, с.105-107].

Оскільки також можливі помилки і пропуски при списанні відхилень від облікових цін, аудитор повинен перевірити правильність кореспонденції рахунків по списанню запасів зі складу у виробничу чи невиробничу сферу, на реалізацію.

Важливим є вивчення дотримання правил видачі довіреностей на отримання товарно-матеріальних цінностей. Аудитору необхідно переконатися, чи не списуються запаси на витрати виробництва без їх оприбуткування та без оформлення на них видаткових документів. При списанні матеріалів у виробництво необхідно провести документальну перевірку. Вона дозволить переконатися у відповідності норм у

документах на списання фактичним даним.

Як відомо, запаси визнаються активами, якщо приносять економічні вигоди. Від достовірності, об'єктивності, правдивості та повноти відображення фактів операцій з обліку запасів, залежить правдивість і неупередженість усіх суттєвих показників фінансової звітності. Аудитор повинен провести ідентифікацію виробничих запасів. Вона полягає в перевірці того, чи можна даний об'єкт обліку віднести до виробничих запасів.

Список використаних джерел

1. Кулаковська А.П. Організація и методика аудиту: підручник / А.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. - К.: Каравелов, 2009. - 544 с.
2. Пантелєєв В.П. Аудит: навч. посіб. / В.П. Пантелєєв. - К.: «Видавничий дім» Професіонал », 2010. - 400 с.
3. Чернелєвський Л.М., Беренда Н.І. Аудит: Теорія і практика. Навчальний посібник -К.: «Хай-Тек Прес», 2008. - 560с.

Пухальська Ольга
студентка
Кіровоградський національний технічний університет
м. Кіровоград

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АУДИТУ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі розвитку економіки аудит набув значного поширення у світовій практиці. Аудит є обов'язковою частиною цивілізованого функціонування ринкової економіки кожної країни. Потреба у гарантії достовірності, об'єктивності та законності фінансової звітності для широкого кола її користувачів зумовила виникнення і подальший розвиток в Україні аудиту як незалежної форми контролю. У той же час існують низка проблем, які потребують першочергового розв'язання.

Відповідно до Закону України "Про аудиторську діяльність", аудит – перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил згідно із вимогами користувачів [1].